

SETMANARI CASTELLARENÇ

ANY V :: NUM. 213
Castellar del Vallès - 26 març 1937

Redacció, Administració i Impremta:
Puig de la Creu, 3

Número solt: 20 cèntims
Subscripció: 60 » al mes.

Un aspecte i una victòria

En el transcurs d'aquesta nova època—que hem començat nosaltres a viure—han estat múltiples les orientacions i estructuracions amb les quals s'ha accelerat la marxa d'aquest motor, la potencialitat del qual és suficient per a donar el més elevat impuls a tots els estaments de la nostra Pàtria. I els catalans, els capdaraners en totes les manifestacions—modèstia apart—de la vida cultural, patriòtica i àdhuc revolucionària; han sabut en aquesta hora, traduir les seves energies en fluid vivificador de tota iniciativa i de tota cosa n'ha sorgit un rendiment encoratjador.

Si profunditzéssim la part material, veuríem els resultats esplendorosos de la mecànica. Si decantem la mirada pels camins de la física i la química, forçosament restarem extasiats en contemplar el quant i el com s'elabora en la nostra terra.

Més, el sodoliar-se sota les prometedores branques de la florent cultura, ultra sentir una sensació jamai sentida i gustant el nèctar tonificador per excel·lència, veurem la gran obra portada a terme, una obra revolucionària cent per cent, i és amb la qual potser—quasi segur—s'ha lliurat la batalla més punyent i definitiva per un perrindre. Guanyar el combat sense vessar una gota de sang, traspasar totes les fronteres sense fendir en l'aire un gram de plom.

Veritablement les armes de la cultura, han fet prodigis, els tècnics les han emprades amb tota maestria, així com han assolit els llocs més estratègics no solament d'Ibèria, sinó que el seu crit ha plantat bandera en tots els continents. Ells han jugat una guerra; les seves bombes han arrencat tot el joell d'un poble per a donar-lo al poble. Ells no han empresonat vides, ells han trencat cadenes i ells han format l'exèrcit més poderós, doncs han donat escola a tots els infants i de fet, han assolit la més gran i millor de les victòries.

TEMES D'AGRICULTURA

La utilització dels bous

Antigament eren no poques les cases, especialment les una mica grans, que no tinguessin una parella de bous; en temps més propers algunes han deixat de fer-ho, per què?

Evidentment és una equivocació; si els bous eren recomenables per la sola circumstància de què fan feina de gros esforç essent molt menys costosos de mantenir que altres animals, avui que tan extraordinari profit es treu de les arades modernes i de la maquinària agrícola, els bous són gairebé una necessitat per a les cases de pagès.

N'hi ha prou en consignar molt resumidament algunes consideracions per a convèncer-nos.

En primer lloc, sabut és de tothom que el bou és un bon tros més econòmic de mantenir que l'animal de peu rodó.

Comptat, tant a l'estiu com a l'hivern el que costa la manutenció d'un i altre, la diferència és extraordinària; n'hi ha prou en recordar que al bou no se li acostuma donar gra en cap temps de l'any.

Per contrast, el bou es rendeix i s'atropella menys per la continuïtat de feines que l'animal de peu rodó; aquest és sens dubte, animal de major estrebada, però l'aparent lentitud del bou li dona força per a resistir molt més quantitativament.

En el que fa referència al capítol interessantíssim dels fems, és cert que la buïna no és tan forta com el fem d'estable; però qualsevol pot comprovar que aquesta disminució en la qualitat ve sobradament compensada per l'augment de quantitat.

El bou, a més, és sense comparació

més barat de guarniments, i sobretot, quan ve el moment de no poder-lo utilitzar més, en lloc d'haver-lo de llençar, com s'ha de fer, o poc menys, amb l'animal de peu rodó, val diners. Certament no s'ha d'anar amb la pretensió de fer-hi un negoci amb la venda, però el que sí ensenya la pràctica, és que, a menys de tenir una desgràcia, de les cent vegades que es ven el bou, quan ja ha fet la feina, si ha estat tractat com cal, les noranta paga ben bé el preu que costà de compra, i de vegades, encara val pocs o molts diners més.

Aquests són els avantatges que la bèstia té en si mateixa.

Quant a la feina que fa, encara és més evident la superioritat; i en això caldria que els nostres pagesos s'hi fixessin molt, perquè té una importància cabdal per a l'agricultura.

Està demostrat de manera irrefutable que el secret del bon conreu, més i tot que l'adobar bé, és l'arrencar bé; arrencar profund a temps, hi ha vegades que salva l'esplet, i sobretot al secà, l'arrencar profund permet sembrar terres pobres i fa possible el conreu de plantes que d'altra manera no viurien; el secret per exemple, de la fiuor i superioritat dels canems italians gairebé tots fets en secà, és d'arrencar profund; tot pagès que sàpiga el que té entre mans, sap la importància que té arrencar bé, per això no cal insistir-hi; i amb què es pot arrencar profund d'una manera econòmica millor que amb bous?

Aquesta és, precisament, la raó més poderosa que fa aconsellar la utilització del bou.

Fins ara l'arrencada es feia fangant; la fanga, ben utilitzada, certament és una eina profitosíssima, però cal fixar-se en els inconvenients que té avui; per a fangar com cal es necessita molta gent i heus ací que la manca de braços i els preus dels jornals, fa que cada dia es fangui menys; i d'altra part, per què suportar tants inconvenients si les arades modernes fan tan bé l'arrencada?

D'ací ve l'avantatge de tenir bous; per la maquinària agrícola, sobretot per les arades de desfonar o les estripadores, no és possible prescindir-ne.

Hi ha molts exemples pràctics que confirmen això que diem i com que qui ho prova ho toca pràcticament, s'ha ini-

ciat d'un quant temps ençà una tendència decidida a tornar a l'ús del bou.

Gairebé tot el desfonament de les terres replantades de vinya americana, es féu amb bous, i sense anar més lluny a la Plana de Vic, per cada parella que hi havia fa pocs anys, ara n'hi ha deu.

L'arrencada mateixa de les patates es fa amb bous; amb la mateixa arada de desfonar s'hi fa una esplèndida arrencadora, canviant dues o tres peces; els que ho han provat asseguren que arrenquen la patata més seguit i deixant-ne moltes menys de colgades. Aquesta arrencada de patates té a més l'avantatge que pot fer-se, i fins va millor amb la terra poc o molt seca, que no amb molta saó, amb la particularitat que queda la feina mig feta per a sembrar, perquè s'aprofita tota l'arrencada.

En resum, la utilització del bou és un problema de capdal interès per a l'agricultor, el qual s'ha de fixar molt en què pot treure'n avantatges molt difícils de suplir amb altres forces, i sobretot, que és molt difícil que es posi a l'altura deguda per a treballar amb avantatge les terres, si no es val d'una parella.

A. R.

Nota del Consell Municipal

Procedent de les aportacions dels afiliats a les Organitzacions Sindicals de la nostra població, s'han recaptat les següents quantitats:

	Pessetes
Sindicat Unic d'Oficis Varis	
C. N. T., setmana 11 ^a	633'—
Sindicat Unic d'Oficis Varis	
C. N. T., setmana 12 ^a	567'—
Sindicat de Professions i Oficis	
Diversos U. G. T., setmana 11 ^a	1.312'—
Sindicat de Professions i Oficis	
Diversos U. G. T., setmana 12 ^a	1.325'—
Total recaptat	3.837'—

Amb càrrec a dit import han estat satisfetes les quantitats que a continuació es detallen:

Sosteniment refugiats	
«Les Arenes», dues setmanes	3.055'85
Atencions Assistència Social	
dues setmanes	280'—
Retribució Auxiliars Mestres	
dues setmanes	400'—
Total despeses	3.735'85

RESUM

Ingressos . . .	3.837'— ptes.
Despeses . . .	3.735'85 ptes.
Diferència . . .	101'15 ptes.

Castellar del Vallès, 25 de març del 1937

LES LLETRES

Per què...

A Julià Imbers.

Una rosa o un pensament
del jardí del cor voldries?
Pren la flor del sentiment
que et perfuma tots els dies.

Cada pétal et dirà
la bellesa de tes gràcies:
quan l'amor cerqui ta mà
deixa'l fer sense fa'làcies.

AMAT GOSALBES

FEIXISME I CULTURA

Feixisme! Heus ací paraula assassina, paraula en la qual porta gravats en el front els símbols de misèria i d'esclavitud; paraula que és símbol de terror i de tristesa humana.

Feixisme!, tan sols de sentir nomenar aquesta paraula, sembla com si la terra i les vides humanes s'estremeixin. Volen implantar tan malvat nom però no ho aconseguiran, perquè davant d'ells hi ha un poble que sap i sabrà defensar les seves llibertats, tant en l'avantguarda com en la reraguarda.

Feixisme!, segons diuen els insignes i il·lustres Mola, Franco i Cabanellas, ha d'ésser la salvació d'Espanya, i ací teniu un exemple: el de Mallorca. Quines millores i amb quines garanties pot comptar el proletari mallorquí de l'hecatombe feixista i a la dictadura a què se'ls ha sotmès?

Devem donar-nos compte en la situació que es troba el proletari mallorquí i evitar en tot el possible l'entrada en nostre terreny de tan salvatges servidors, segons ells diuen de la llei de Déu.

Per a evitar tot això, és necessari instruir-nos; instruir-nos sanament i amb una cultura que sigui servicial a la revolució

Amb quina ira i afany ens devorarien si poguessin fer-se amos de la nostra estimada Catalunya; si ho poguessin aconseguir, seríem, els catalans, més esclavitzats encara que els mallorquins, perquè sobradament saben ells que Catalunya té i tindrà sempre ànima revolucionària.

Serieu capaços de resistir els martiris i els crims que implantarien en la nostra terra? Ningú serà capaç de negar-me que es té de tenir coratge, valor i força

de voluntat, per a no deixar que ens manin a puntades de peu i a fuetades.

Quina trista escena per a nosaltres, veure com epallissen miserablement en mig d'un carrer a un dels nostres fills, pares o germans, tan sols per un caprici dels luxosos i malvats feixistes!

I amb això us dono també a conèixer la necessitat i el deure que tenim els de la reraguarda d'ajudar als braus milicians dels fronts de batalla, principalment els de Madrid, que és el front més atacat per l'horda feixista i pel qual sentit devem ajudar-los.

Perquè ai d'ells si els fos arrabassada dita posició: tots els nostres germans que tantes i tantes lluites han passat, serien destruïts sense misericòrdia i sense pietat.

Doncs per evitar-ho, ajudem-los en tot el que sigui necessari, menjar, armes i demés utensilis aptes per a la guerra.

Guerra!, cosa que tots odiam, però que aquesta vegada ens han obligat a ella i que sabrem defensar amb tots els honors.

S. AGUILAR

de les Joventuts Llibertàries (F. A. I.)

Atenció!

A partir del dia 20 del corrent, al carrer Major, 96, primer pis, cada divendres i dissabtes es faran massatges facials, manuals i amb aparells elèctrics de raig ultra violeta; també es farà manicura.

Socors Roig Internacional

Del festival celebrat el dia 7 de març de 1937, «Diada de Madrid», es varen ingressar de taquilla i donatius 729'10 ptes. De la recaptada feta per unes companyes del Socors Roig Internacional 174'30 ptes. Total ingressat 903'40 ptes. Despeses: Companyia, fonda, propaganda, drets autors i demés despeses 501'75 ptes. Total enviat al Comitè Permanent d'Ajut a Madrid 401'65 ptes.

***

La Delegació Local, ha rebut del Círcol Republicà Autonomista i Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya, 50 ptes. destinades al Comitè Permanent d'Ajut a Madrid.

***

Del festival celebrat el dia 13 de març de 1937 «Ambulàncies per al Front», ingressaren de taquilla i una safata col·locada a la porta del Teatre 423'55 ptes. Despeses: Companyia 176 ptes. Import drets autors 20'15 ptes. Propaganda, taquillatge i sopar tramoista 37'85 ptes. Total per Ambulàncies per al Front 189'55 ptes.

***

Hem rebut de la Secció Artística de Fraternitat Republicana de Terrassa, una carta expressant-nos la satisfacció que senten vers el nostre poble que tan bé es va portar amb dits companys.

Insereix en dita carta el que segueix:

«En nom de tots els companys de la Secció Artística de Fraternitat Republicana de Terrassa, us preguem tingueu a bé admetre la nostra PROTESTA amb aquell individu que va parlar d'aquella manera com ja sabeu. Salut.—Firma: Rafael Vilaplana».

Màquines

d'ensofrar i sulfatar

de l'acreditat amarc

Bacchus

les trobareu a la Llauneria

M. Rovira - MAJOR, 49
TELEFON 20

Magne míting assemblea

El passat divendres al vespre, va tenir lloc al Saló Municipal d'Espectacles, el míting-Assemblea convocat pel Consell Municipal i les entitats polítiques i sindicals del nostre poble, per tal de referendar l'acord del Consell Municipal d'ajudar a l'heroi poble de Madrid.

El Saló Municipal d'Espectacles estava completament atapeït de públic com en les més grans solemnitats.

La tribuna l'ocupaven tots els companys del Consell Municipal i Directius de les diferents entitats polítiques i sindicals.

Feren ús de la paraula els companys Homet, pel Círcol Republicà Autonomista Federal, Comellas-Linares, per les Joventuts Llibertàries, Gelis, pel P. S. U., Carenas, per la C. N. T., Comellas-Tàpias, per la Unió de Rabassaires, Hernández i Malla, pel Consell Municipal i Roca, com a President del Consell i de l'Assemblea, els quals amb sentides paraules exposaren a l'Assemblea la necessitat, ara més que mai, d'ajudar Madrid, moral i materialment, prescindint de tota classe de sacrificis.

Es convingué i amb l'assentiment unànime de tot el poble allí congregat i ple d'entusiasme per la causa, en els següents acords:

Primer.—Ajudar Madrid, destinant que tot el poble estigui dimecres i dijous (com ja s'ha fet) consumint solament mitja ració de pa i satisfer tot l'import d'una, a l'objecte de poder enviar la ració d'un dia a Madrid.

Segon.—Destinar els jornals d'un dia i assenyalar una quota als industrials, i comerciants i als que no tinguin un jornal determinat per tal d'ésser lliurat el total recaptat al Govern de la Generalitat per a la compra de material bèl·lic.

Finalment l'Assemblea, recollint una suggerència del company Malla, demana que el Consell dirigeixi un escrit al Govern de la Generalitat, perquè sigui un Organisme Oficial depenent de dit Govern, que cuidi de recollir l'or i plata dels particulars per tal d'ésser destinat a engroïr el patrimoni efectiu de l'Estat, contribuint d'aquesta faïso a revestir el crèdit del mateix.

Aquesta suggerència és acollida amb general simpatia i per consegüent, s'acorda adreçar un escrit al Govern de la Generalitat en el sentit exposat.

En virtut dels acords presos, s'ha fixat pel Consell Municipal que demà disabte, al matí, tots aquells obrers als

quals no se'ls hagi retingut pel Consell d'empresa o patró on treballin el dia de jornal esmentat, així com les quotes fixades a aquells comerciants i demés obligats a contribuir a tan lloable iniciativa, es personin a les Oficines de l'esmentat Consell, per tal de fer entrega de ço que els correspon en compliment de llur deure de ciutadans conscients de l'obra que es porta a cap.

NOTICIARI

UNA VISITA

El passat dimarts a la tarda, efectuà una visita en aquesta població, la distingida Diputat per la República i ex-Directora General de Presons, Victòria Kent, la qual acompanyada d'alguns elements del Tribunal Popular de Menors, de Barcelona, féu a alguns nens refugiats en cases particulars.

Més tard estigué al Consell Municipal, on reberen la insospitada visitant, el Conseller company Sabater, que es trobava casualment allà, i el Secretari, els quals li prodigaren tota mena d'atencions, a les quals amablement sabé correspondre, fent grans elogis del Consell Municipal per la forma en què atenia als refugiats, tan pels qui es trobaven en règim de colònia com pels que són amorosament atesos per particulars.

Celebrem la visita de tan il·lustre personalitat.

L'ENLLUMENAT DEL PASSEIG

Han començat ja els treballs per la instal·lació de faroles tipus «Novalux» al Passeig, conforme l'oferiment fet per l'Energia Elèctrica de Catalunya, S. A., avui Serveis Elèctrics Unificats de Catalunya, del qual ja havíem informat degudament als nostres llegidors en edicions anteriors.

Amb aquesta nova instal·lació la via més important de la nostra població s'engalanarà d'una millora més.

EL TEMPS

Després d'haver passat un hivern benigne com pocs, tota vegada que pot dir-se que el fred no s'havia deixat sentir, ara precisament quan acabem d'entrar a la primavera la més gentil estació de l'any, ha estat quan s'ha deixat sentir amb més cruesa, puix que el passat dimarts a la tarda la senyoreta primavera féu una marranada, de la qual en rebérem les conseqüències d'una tamborinada acompanyada de pluja i neu glaçada, originant-se un canvi sobtat de temperatura.

L'agricultura s'en ha ressentit de de-

bó, doncs els ceps, patateres i ametllers i altres gèneres vegetarians a causa de la enganyadora bonança, estiraren més el braç que la màniga i de consegüent s'havien avençat molt, i en alguns llocs han quedat esmortuits per les glaçades.

Amb el vent, tota vegada que som al mes de les ventades per excel·lència, ja hi estàvem conformes, però les glaçades no les preveiem, les quals han sobtat a tothom, i com sigui que contra les lleis de la mare Naturalesa no podem fer-hi res, no ens queda altre conhort que el de contentar-nos amb el què passi.

Avui el dia ha estat primaveral, presentant-se per tant la gentil primavera novament amb les seves peculiars i temptadores gràcies i picant l'ullet ens ha fet una simpàtica mueca, la qual hem correspost correctament adreçant-li el següent «piropo»: Ja et coneixem herbeta, que et dius merduix.

ASSEMBLEA

Avui, a les 8'30 del vespre i en el Saló Popular d'Espectacles, es celebrarà una assemblea de conjunt, organitzada per les delegacions nomenades pels respectius organismes C. N. T. i U. G. T.

PLA DE CASAMENT

En el tauler d'edictes corresponent al Jutjat Popular, hi trobem fixat el pla de casament entre Antoni Alcaraz Guillen, veí de Sabadell, amb Maria Poch Masip, veïna d'ací.

TORN DEL RAM D'ALIMENTACIO

Prosseguint el torn establert pel ram d'alimentació, el pròxim diumenge, li pertany restar obert de 8 a 1 del matí, el següent establiment:

Ramon Serratusell - Carrer Molí.

FARMACIA de torn per a diumenge,
Torràs, 1

Si busques consol per a les dolences del teu esperit o vols allunyar de tu el neguit frisós que proporciona la convivència amb el tragí mundà, solament hi ha dos remeis, l'eficàcia dels quals és infalible, això és: confia el teu sofrir a la sedantor que et proporcionarà la lectura d'un bon llibre, o bé respira i conviu per espai d'algunes hores, la pau que sempre natura i per un igual a tots ens ofereix.

CASTELLARENCS!!!
ANUNCIEU A «LA FARGA»

El Decret d'incorporació

Per creure-ho d'interès general, a continuació publiquem un extracte del Decret de Mobilització del Govern de la Generalitat de Catalunya, publicat al Diari Oficial del dia 20 del present mes.

LLEVES DEL 1934 I 1935

Els destinats a Infanteria, deuen incorporar-se els dies 22 i 23 del corrent mes.

Els destinats a Cavallaria i Enginyers, el dia 25 i tots els altres incloses les prorroques, el dia 27, o sigui demà.

LLEVES DEL 1932 I 1933

Els del cupus d'Instrucció i prorroques, el dia 5 d'abril.

Els del cupus ordinari o siguin els que ja havien servit, ja es dictaran disposicions oportunament.

LLEVA DEL 1936

Començaran a incorporar-se el dia 30

del mes que som, prèvia citació que rebran de les Caixes dels respectius Ajuntaments.

Hem de remarcar que la incorporació la deuen haver d'efectuar tots a la Caixa de Recluta on pertanyin.

***

Com a notícia oficiosa hem de fer constar que els individus de les lleves esmentades declarats inútils totals, temporals o útils per serveis de reraguarda pels Tribunals que varen classificar-los a base del quadre d'inutilitats aprovat pel Consell de Sanitat de Guerra del 22 d'octubre del 1936 o sigui, que varen ésser revisats pel Tribunal mèdic que actua a Sabadell el dia 21 de desembre proppassat, no els afecta la susdita incorporació.

Desitgem a tots els qui ja s'han incorporat i als que manca encara incorporar-se, molt bona sort.

La satisfacció depèn de la qualitat

PLOMES ESTILOGRÀFIQUES

de funcionament perfecte

LLAPIS I GOMES

de les més acreditades marques nacionals i
estrangeres

TINTES

de les cases Waterman i Pelikan

RIBERA, impressor

Puig de la Creu, 3 — Telèfon 17 — Castellar del Vallès

Llegiu i propagueu

“La Farga”

Setmanari Castellarenc